

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Koordinacija za vanjsku i europsku politiku

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O RADU (EU)

Stručna radna skupina Koordinacije za vanjsku i europsku politiku je, na sjednici održanoj 20. siječnja 2014. godine, razmotrila navedeni Nacrt prijedloga zakona, koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

Nakon svih uočenih problema u primjeni važećeg Zakona o radu, opsežnosti i nespretne strukture samog Zakona, kao i novog ili izmijenjenog zakonodavstva s kojim je važeći Zakon o radu potrebno horizontalno uskladiti, ciljevi koji se žele postići novim Zakonom o radu su sljedeći:

- izmjenom odredbi o organizaciji radnog vremena potaknuti internu fleksibilnost organizacije rada kod poslodavca, zadržati radna mjesta te smanji troškove poslovanja poslodavca kroz omogućavanje organizacije radnog vremena kojom će poslodavac biti u mogućnosti odgovoriti na kratkoročne fluktuacije u poslovnim procesima.

- ugovaranjem naknade plaće ustupljenim radnicima zaposlenim u agencijama za privremeno zapošljavanje za razdoblja kada nisu ustupljeni korisnicima potaknuti zapošljavanje tih radnika na neodređeno vrijeme.

- omogućiti odstupanje od načela jednakog postupanja za ustupljene radnike u slučaju da agenciju obvezuje kolektivni ugovor.

- izmjenom instituta nepunog radnog vremena, na način da se na isplatu svih materijalnih prava radnika dosljedno primjenjuje načelo „pro rata temporis” potaknuti zapošljavanje u nepunom radnom vremenu, za što dodatnu potporu pruža i aktivna mjera zapošljavanja „rad na dijeljenom radnom mjestu” koju provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje.

- izmjenom organizacije rada na izdvojenom mjestu rada, osobito glede zahtjeva prijavljivanja tog oblika rada inspekciji rada i evidencije o radnom vremenu potaknuti i taj oblik fleksibilnijeg upravljanja ljudskim potencijalima. Obzirom daje ovaj oblik rada često dobro prihvaćen i od strane radnika i od strane poslodavaca, treba pojednostaviti propise o evidenciji radnog vremena i omogućiti da se umjesto formalne nazočnosti može propisati radni učinak. Također treba omogućiti takav rad i za poslove s posebnim uvjetima rada jer su oni u ovom trenutku definirani vrlo starim i tehnološki zastarjelim Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima iz 1984. godine. U tom smislu, apsolutnu zabranu trebalo bi zamijeniti propisivanjem minimalnih uvjeta za izdvojene prostore čije udovoljavanje bi potvrđivali ovlaštene stručnjaci zaštite na radu.

- smanjiti indeks zakonske zaštite zaposlenja i time potaknuti novo zapošljavanje, osobito mladih i to pojednostavljivanjem i ubrzanjem postupka otkazivanja, izmjenom instituta prekidanja tijekom otkaznog roka, smanjenjem broja zaštićenih kategorija radnika od otkazivanja, izmjenom visine naknade štete u slučaju sudskog raskida radnog odnosa, pojednostavljenjem i ubrzanjem postupka kolektivnog viška radnika.

- izmjenom instituta zastare propisivanjem općeg zastarnog roka ohrabriti i radnika zaposlene na određeno vrijeme ostvarivanje prava iz radnog odnosa sudskim putem.

- smanjiti maksimalnu visinu naknade štete u slučaju sudskog raskida ugovora o radu, u visini 8 prosječnih plaća.

- odteretiti radne sudove i umanjiti troškove dugotrajnih sudskih postupaka nadomještanja suglasnosti radničkog vijeća na otkaz ugovora o radu velikog broja posebno zaštićenih radnika, propisivanjem obveznog arbitražnog postupka.

- izmjenom apsolutne zaštite otkazivanja ugovora o radu radnicima koji koriste roditeljska i roditeljska prava, odnosno omogućiti prestanak radnog odnosa tim osobama u slučaju smrti poslodavca fizičke osobe, prestanka obrta po sili zakona, brisanja trgovca pojedinca iz registra i u postupku likvidacije poslodavca

- propisivanjem ne prekidanja tjeka otkaznog roka za vrijeme korištenja godišnjeg odmora i plaćenog dopusta, te propisivanjem najdužeg trajanja otkaznog roka tijekom kojeg je radnik bio ili je privremeno nesposoban za rad, onemogućiti da pravne posljedice otkaza nastupe nakon vrlo dugog perioda od uručjenja odluke o otkazu.

- pojednostaviti i ubrzati postupak kolektivnog viška radnika koji bi omogućio brzo restrukturiranje poslodavca tržišnim i poslovnim uvjetima.

- uskladiti prava sindikata na štrajk sa Zakonom o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje i omogućiti pokretanje štrajka zbog neisplate plaće odmah po proteku dana dospijeća njene isplate.

- definiciju stranaka kolektivnog ugovora uskladiti sa Zakonom o reprezentativnosti, te ukinuti institut pristupanja kolektivnom ugovoru jer isti uvijek mora biti na potpis ponuđen svim sindikatima koji imaju članove na području, odnosno razni za koju se isti sklapa.

- definirati primjenjiv kolektivni ugovor u slučaju u kojem je poslodavac u obvezi primijeniti dva ili više kolektivnih ugovora čija je primjena proširena.

- kaznene odredbe uskladiti s izmjenama kaznenog i prekršajnog zakonodavstva, te omogućiti inspektorima rada učinkovitiju i širu primjenu upravnih mjera i naplatu mandatnih kazni.

- u cilju rasterećenja Zakona od odredbi kojima su regulirana prava posebnim propisima, kao primjerice Zakonom o roditeljskim potporama, predlaže se takve odredbe brisati iz Zakona o radu.

- u cilju rasterećenja opsežnog teksta Zakona o radu, dio o europskim radničkim vijećima, europskim društvima i europskoj zadruzi i prekograničnom spajanju i pripajanju propisati posebnim propisom.

Na sjednici Stručne radne skupine predlagatelj je izvijestio kako je do sjednice Koordinacije potrebno usuglasiti određene primjedbe Ministarstva uprave i Ministarstva pravosuđa. Stručna radna skupina je podržala predmetni Nacrt prijedloga zakona, s tim da predlagatelj u neposrednom kontaktu s Ministarstvom uprave i Ministarstvom pravosuđa usuglasi preostale primjedbe.

Na sjednici Koordinacije za vanjsku i europsku politiku, održanoj 21. siječnja 2014. godine, predlagatelj je izvijestio kako je većina zaprimljenih primjedbi usvojena, a eventualne primjedbe Ministarstva pravosuđa i Ministarstva uprave obvezao se usuglasiti između dva čitanja zakonskog prijedloga u Hrvatskome saboru.

Slijedom navedenog, predlaže se Vladi Republike Hrvatske da donese sljedeći

ZAKLJUČAK

Utvrđuje se Prijedlog zakona o zaštiti na radu, u predloženom tekstu, te se upućuje Hrvatskome saboru na prvo čitanje.

Zagreb, 21. siječnja 2014.

SAVJETNICA
Tamara Crnjac